

AKT

лісопатологічного обстеження лісових насаджень Коростишівського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів

20.08.2025

м. Коростишів

На звернення філії «Столичний лісовий офіс» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (далі - ДП «Ліси України»), лист № 17510/40.1.9-2025 від 15.08.2025 та згідно п.п. 3, 4, 5, 6, 27 Санітарних правил в лісах України затверджених постановою КМУ №555 від 27.05.1995 обстеження проведено у період з 19.08.2025-20.08.2025, комісією в складі: інженера-лісопатолога І категорії державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі - ДСЛП «Київлісозахист») Сергія БОГАТИРЧУКА, інженера-лісопатолога ІІ категорії ДСЛП «Київлісозахист» Валерія ГУТНІКОВА, інженера з охорони та захисту лісу І категорії відділу охорони і захисту лісів філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Ігора СТРАТОВИЧА, лісничого Дубовецького лісництва Дмитра МЕЛЬНИКА, лісничого Коростишівського лісництва Романа СЕРПУТЬКА, лісничого Корнинського лісництва Романа ЯНКОВСЬКОГО, лісничого Андрушівського лісництва Олексія ДЯЧЕНКА, лісничого Івницького лісництва Олександра СОРОКИ, лісничого Ружинського лісництва Андрія ГЛАДСЬКОГО, лісничого Кропивнянського лісництва Олександра КАРПЕНКА, лісничого Ходорківського лісництва Сергія ТАЛЯРОВСЬКОГО, помічника лісничого Попільнянського лісництва Ольги ГРОМЧАК, проведене лісопатологічне і санітарне обстеження насаджень Коростишівського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на предмет доцільності призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік.

Коротка таксаційна характеристика ділянок лісу, які за санітарним станом потребують проведення вибіркової санітарної рубки (далі - ВСР) наведена за матеріалами базового лісовпорядкування.

Обстежено наступні ділянки:

[illegible]

Дубовецьке														
21	9	7.6	(1)	1.2	5С34БП1ДЗ	46	0.60	1А	19	26	170	4	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	50
21	15	5.2	(1)	2.6	10С3+ДЗ+БП	54	0.70	1А	22	26	330	4	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	5
21	16	7.4	(1)	2.5	8С32ДЗ+БП	61	0.70	1А	25	32	350	4	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	15
21	23	1.0		1.0	8С31БП1ДЗ	69	0.70	1	25	32	355	4	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	15
21	30	2.6		2.6	7Д32БП1СЗ	66	0.70	2	23	26	250	4	вітровал, бурелом, дубовий трутовик, дубовий заболонник	30
21	31	4.0		4.0	8С31ДЗ1БП+ЯЛЕ	54	0.70	1А	22	28	280	4	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	10
21	36	0.7		0.7	8С32ДЗ+БП	66	0.65	1А	25	30	325	4	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	80
21	38	0.2		0.2	8С32ДЗ+БП	66	0.65	1А	25	30	325	4	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	105
21	39	1.9	(2)	0.7	5Д32ОС2БП1СЗ	76	0.65	2	25	30	285	4	вітровал, бурелом, дубовий трутовик, дубовий заболонник	40
21	39	1.9	(3)	0.7	5Д32ОС2БП1СЗ	76	0.65	2	25	30	285	4	вітровал, бурелом, дубовий трутовик, дубовий заболонник	30
21	40	2.8		2.8	4Д34БП1С31ОС+ЛПД	76	0.70	2	25	28	280	4	вітровал, бурелом, дубовий трутовик, дубовий заболонник	30
27	3	1.7		1.7	7БП2ДЗ1СЗ	30	0.70	2	14	16	110	4	вітровал, бурелом, березова губка, бактеріальна водянка	5
27	5	4.7		4.7	7С31ДЗ2БП+ОС	44	0.80	1А	19	26	250	4	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	20
27	11	0.2		0.2	9Д31СЗ+БП+ОС	44	0.50	1	17	24	130	4	вітровал, бурелом, дубовий трутовик, дубовий заболонник	55
27	13	0.5		0.5	10С3+ДЗ	66	0.60	1	23	28	290	4	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	30
27	14	3.5		3.5	8Д31БП1ОС+СЗ	71	0.70	2	24	28	270	4	вітровал, бурелом, дубовий трутовик, дубовий заболонник	30
27	15	0.9		0.9	8С31ДЗ1БП	62	0.55	1	23	26	230	4	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	50
27	17	0.6		0.6	7Д32С31БП+ОС	44	0.70	1	17	24	190	4	вітровал, бурелом, дубовий трутовик, дубовий заболонник	30
27	18	3.8	(1)	1.8	7БП3ОС+СЗ+ДЗ+ЛПД	45	0.70	1	17	20	170	4	вітровал, бурелом, березова губка, бактеріальна водянка	25
27	20	10.0		10.0	6Д32С31БП1ОС+ГЗ+ЛПД	75	0.70	1	26	32	320	4	вітровал, бурелом, дубовий трутовик, дубовий заболонник	20
Разом		59.3		42.9										
Івницьке														
21	14	7.2		7.2	7Д32С31БП	86	0.65	1	25	28	280	4	дубовий трутовик, дубовий заболонник	20
26	10	2.8		2.8	7Д32С31БП+ОС+ЯЛЕ	81	0.65	1А	28	28	380	4	дубовий трутовик, дубовий заболонник	30
26	12	13.0		13.0	8Д32СЗ	81	0.44	1А	30	34	249	4	дубовий трутовик, дубовий заболонник	10

33	4	0.7		0.7	7С33ДЗ	71	0.65	1Б	31	34	420	3	великий та малий соснові лубоїди	50
33	6	0.2		0.2	10С3+ДЗ	58	0.65	1В	31	30	460	3	великий та малий соснові лубоїди	45
43	2	0.9		0.9	9С31БП+ДЗ	54	0.55	1Б	25	22	300	3	великий та малий соснові лубоїди	30
43	11	0.8		0.8	9С31БП+ДЗ	51	0.60	1Б	26	22	340	4	великий та малий соснові лубоїди	25
66	10	8.2		8.2	5С33ДЗ1ВЛЧ1БП	81	0.55	1	26	32	285	4	великий та малий соснові лубоїди	15
68	28	1.1		1.1	10С3+ЯЛЕ+БП	59	0.70	1А	25	26	380	4	великий та малий соснові лубоїди	25
68	29	1.3		1.3	10С3	63	0.75	1А	27	22	440	4	великий та малий соснові лубоїди	20
68	32	1.0		1.0	6С32БП2ДЗ+ЯЛЕ	70	0.65	1А	27	28	320	4	великий та малий соснові лубоїди	25
84	8	2.0		2.0	8ЯЛЕ1ДЗ1ГЗ+БП+ОС	49	0.75	1В	28	30	470	4	короїд-типограф	55
84	9	2.2	(2)	1.4	7ЯЛЕ2ДЗ1ОС+БП	56	0.70	1В	28	28	470	4	короїд-типограф	35
88	15	8.7		8.7	8ДЗ1БП1ГЗ+СЗ	91	0.65	1	28	30	300	4	дубовий трутовик, дубовий заболонник	15
95	16	3.0		3.0	9ДЗ1ГЗ	131	0.55	2	28	44	240	4	дубовий трутовик, дубовий заболонник	20
Разом		53.1		52.3										
Корнинське														
71	7	3.8		3.8	10ДЗ+ОС+БП	101	0.60	2	26	32	260	4	дубовий трутовик, дубовий заболонник	20
87	9	7.5		7.5	8ДЗ2ОС+БП	86	0.65	1	28	36	330	4	вітровал, бурелом, дубовий трутовик, дубовий заболонник	15
Разом		11.3		11.3										
Кропивнянське														
6	43	1.7		1.7	10ДЗ+СЗ	121	0.50	3	25	38	210	4	вітровал, бурелом, дубовий трутовик, дубовий заболонник	40
Разом		1.7		1.7										
Коростишівське														
15	64	2.2	(1)	1.0	9С31ДЗ	71	0.60	1А	27	32	340	2	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	10
21	28	2.7		2.7	10С3+ДЗ+БП	69	0.60	1А	26	28	340	2	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	50
21	34	53.5	(1)	14.6	8С32ДЗ+БП	120	0.60	1	30	44	380	2	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	25
22	15	2.8		2.8	10С3+БП+ДЗ	66	0.70	1А	26	32	410	1	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	30
22	16	14.5		14.5	9С31ДЗ+БП	70	0.75	1А	28	36	460	1	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	40
22	18	4.6		4.6	8С31БП1ДЗ+ОС	68	0.65	1А	28	30	360	1	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	40
22	19	4.9		4.9	10С3+ЯЛС	56	0.70	1А	24	30	360	1	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	45

22	37	1.7		1.7	10С3+ДЗ	63	0.70	1А	26	30	410	4	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	35
22	47	1.4		1.4	9С31ДЗ+ОС	65	0.70	1А	25	30	370	4	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	25
22	49	3.4		3.4	10С3+ДЗ+ОС	70	0.70	1	25	32	380	4	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	35
22	50	2.4		2.4	10С3	57	0.60	1А	23	26	290	4	бурелом, вітровал, великий та малий соснові лубоїди	55
Разом		94.1		54.0										
Ружинське														
39	16	5.8		5.8	6ЛПД2ГДЗ2ДЗ	96	0.65	2	26	30	280	2	златка зелена вузькотіла, дубовий трутовик, дубовий заболонник	15
41	9	6.2		6.2	7ДЗ2Г31ЛПД	74	0.75	1	25	28	300	2	дубовий трутовик, дубовий заболонник	15
Разом		12.0		12.0										
Попільнянське														
47	14	9.1		9.1	5ДЗ3ЛПД2БП+ЧШ	76	0.70	1	25	36	300	3	дубовий трутовик, дубовий заболонник	10
52	18	1.7		1.7	8ДЗ2Г3+ЛПД+БП	77	0.70	1	24	28	280	4	дубовий трутовик, дубовий заболонник	30
Разом		10.8		10.8										
Ходорківське														
67	4	11.0		11.0	9ДЗ1БП	96	0.65	2	24	28	270	4	дубовий трутовик, дубовий заболонник	15
76	1	45.3	(5)	9.6	7С32ДЗ1ЯЛЕ	86	0.65	1	27	32	350	4	великий та малий соснові лубоїди	25
96	4	7.4		7.4	8С32ДЗ	71	0.60	1А	28	32	360	4	великий та малий соснові лубоїди	25
101	7	9.0		9.0	6С34АКБ+ДЗ	86	0.65	1А	31	36	310	3	великий та малий соснові лубоїди	50
103	4	1.6		1.6	9С3(71)1С3(71)+ЛПД	71	0.70	1А	28	32	440	4	великий та малий соснові лубоїди	45
Разом		74.3		38.6										
Всього ВСР		355.9		262.9										

Результати обстеження:

При обстеженні виявлено, що екстремальний прояв стихії у вигляді потужного штормового вітру призвів до групового та поодинокого пошкодження дерев до ступеню припинення росту. Переважна кількість пошкоджених дерев відноситься до буреломних і мають злами в нижній та середній частинах стовбурів, або пошкодження крони до втрати нею життєздатності. Також утворилися вітровальні дерева, як з повним виверненням кореневої системи з ґрунту, так із нахилом стовбурів понад 30 градусів від вертикальної осі та з візуально помітними ознаками підриву коріння. Такий стан насаджень виявлено на площі 98,7 га.

Окрім того, в насадженнях спостерігається всихання дерев різної інтенсивності. Причинами погіршення лісопатологічного стану є діяльність стовбурових шкідників, враження та прогресування хвороб лісу.

В соснових насадженнях виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). Відмирання дерев зумовлене заселенням великим та малим сосновими лубоїдами (*Tomicus piniperda*, *Tomicus minor*), синьою сосною златкою (*Phaenops cyanea*).

Причетність перелічених вище шкідників до всихання та відмирання окремих дерев підтверджується виявленими в натурі личинковими ходами під корою, буровим борошном, пагонами на ґрунті під проекціями крон після проходження додаткового живлення імаго і їхніми вхідними та вихідними льотними отворами на стовбурах дерев. Зоною заселення стовбурових шкідників є товста, перехідна або тонка кора залежно від особливостей біології кожного виду. Рівень фізіологічної шкодочинності згаданих шкідників вище середнього, рівень технічної шкодочинності є незначним. Характер розташування дерев, пошкоджених і уражених шкідниками переважно поодинокий та груповий. Вказані шкідники занесені до Книги обліку осередків шкідників та хвороб лісу. Ознак свіжого заселення комахами-камбіофагами в обстежених насадженнях не виявлено.

У змішаних деревостанах виявлено пошкодження окремих дерев ялини європейської (*Picea abies* L.) короїдом-типографом (*Ips typographus* L.), що підтверджується характерними ходами на поверхні деревини та їхніми відбитками на фрагментах кори.

У дуба звичайного (*Quercus robur* L.), виявлено відмираючі та сухостійні дерева на яких спостерігаються сухобочини, гнилеві виразки, напливи та дупла, що є діагностичними ознаками гниття в стовбурі. На стовбурах є плодові тіла несправжнього дубового трутовика (*Phellinus robustus*) та справжнього трутовика (*Fomes fomentarius*), які викликають жовто-буру гниль стовбура центрального або змішаного типу. Додатковою ознакою зараження вказаними трутовиками є суховерхість дерев, їхній пригнічений стан, ослаблений приріст. В обстежених насадженнях на стовбурах дуба звичайного виявлено личинкові ходи і льотні отвори, спричинені пошкодженням двоплямистою вузькотілою златкою (*Agrilus biguttatus* F.) та златкою зеленою вузькотілою (*Agrilus viridis* L.). Це викликає ослаблення та швидке відмирання дерев.

Насадження берези повислої (*Betula pendula* Roth.), вже досягли стиглого віку і мають тенденцію до зниження загальної стійкості. Характерне утворення суховерхості, що досить швидко поширюється на всю крону. Негативний вплив вікових змін у берези суттєво підсилюється ураженням бактеріальною водяною та, крім того, розвитком стовбурово-окорених гнилей, які викликані березовою губкою та несправжнім трутовиком, плодові тіла яких розташовані на висоті від 0,5 до 2,5 метрів. Ослаблені дерева заселені комплексом вторинних шкідників (березовий заболонник (*Scolytus ratzeburgi*), березовий рогахвіст (*Tremex fuscicornis*), тощо).

В осики (*Populus tremula*) спостерігається ураження несправжнім осиковим трутовиком, наявність плодів гриба на висоті від 0,5 до 3 метрів, є підтвердженням цьому. В подальшому відбулося заселення вторинними шкідниками, а саме, заболонник струменястий (*Saperda carcharias* L.); скрипун осиковий великий (*Scolytus mulnistriatus* Marsch).

Безпосередньо у всихаючих дерев граба (*Carpinus betulus* L.) відбувається відшарування кори та помітні ознаки заселення стовбуровими шкідниками. А також ураження дерев несправжнім трутовиком та східчастим раком.

З метою поліпшення санітарного стану обстежених насаджень, покращення лісопатологічної ситуації та упередження поширенню комплексу стовбурових шкідників та хвороб лісу, комісія призначає проведення ВСР на вищезазначених

ділянках лісу загальною площею 262,9 га з інтенсивністю рубки 5 – 105 м³/га (окомірно).

ВСР провести в 2025 році згідно пунктів 2,3,4,6,9,12,14,17,19,20,21,22,23,26,27, діючих Санітарних правил в лісах України з використанням найефективніших методів і технологій запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища.

Лісовій охороні підприємства Коростишівського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» вести постійний лісопатологічний моніторинг за санітарним станом насаджень, своєчасно виявляти осередки прояву і поширення шкідників та хвороб.

Своєчасне і в повній мірі, виконання ВСР буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників, підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та покращить навколишню екологічну ситуацію в цілому.

З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, рубки провести в максимально стислі терміни з одночасним прибиранням порубкових залишків. За станом прилеглих насаджень необхідно вести посилений нагляд.

Нових осередків небезпечних шкідників та хвороб лісу не виявлено.

Осередків карантинних шкідників та хвороб дерев, а також рослин і тварин, занесених до Червоної книги України, при обстеженні не виявлено.

Підписи комісії:

Інженер-лісопатолог I категорії

ДСЛП «Київлісозахист»

Інженер-лісопатолог II категорії

ДСЛП «Київлісозахист»

Інженер з охорони та захисту лісу I категорії

відділу охорони і захисту лісів

філії «Столичний лісовий офіс»

Лісничий Дубовецького лісництва

Лісничий Корнинське лісництва

Лісничий Андрушівського лісництва

Лісничий Коростишівського лісництва

Лісничий Ходорківського лісництва

Лісничий Кропивнянського лісництва

Лісничий Ружинського лісництва

Лісничий Івницького лісництва

Помічник лісничого

Попільнянського лісництва

Сергій БОГАТИРЧУК

Валерій ГУТНІКОВ

Ігор СТРАТОВИЧ

Дмитро МЕЛЬНИК

Роман ЯНКОВСЬКИЙ

Олексій ДЯЧЕНКО

Роман СЕРПУТЬКО

Сергій ТАЛЯРОВСЬКИЙ

Олександр КАРПЕНКО

Андрій ГЛАДСЬКИЙ

Олександр СОРОКА

Ольга ГРОМЧАК